

Kérky na srdci

Právě čtu knihu Kérky na srdci (mohu doporučit!). Americký jezuita Gregory Boyle zde popisuje svoji dlouholetou zkušenost s prací se členy gangů v Los Angeles. Mluví zde o často úspěšné snaze jim pomoci – ať už prostou přítomností, nabídkou práce, duchovní pomocí...

Popisuje zde i zdánlivě drobnou příhodu. Ve tři hodiny v noci mu telefonuje jeden bývalý člen gangu jménem Cesar. Je znát, že je velmi rozrušený. „Viš, prožívám právě tuto noc hroznou úzkost. Proto ti volám právě teď,“ vysvětluje Cesar neobvyklý čas telefonátu. A pokračuje: „Viš, že jsem tě vždycky bral jako svého tátu – už od chvíle, kdy jsem byl malej kluk? No a teď se tě musím na něco zeptat.“ Chvilí mlčí a potom ten „drsnák“, který nikdy nepoznal svého otce, chvějícím

se hlasem říká: „Bereš mě i ty jako svého syna?“ „Ano, nepochybuj o tom, beru tě tak!“ odpovídá přesvědčivě Gregory. Nyní už Cesar

se vzlyká: „Pak tedy... budu... tvůj syn. A ty... budeš můj otec!“ „Přesně tak, je to tak, a vždycky bude,“ ujišťuje ho jezuita. A sám potom v knize dodává: „V tomto časném ranním rozhovoru Cesar objevil, že má otce. Pocítil, že

je milovaným dítětem. Právě to chce Bůh: touží po tom, abychom objevili a zažili, že jsme jeho milovanými dětmi, ve kterých má on neobyčejné zalíbení.“

Ježíš přišel o Vánocích na tento svět právě proto. Přišel, aby nám zjevil milujícího Otce. Aby nás ujistil, že jsme Božími milovanými dětmi. Že nás od Boha žádná naše slabost nemůže oddělit, žádný hřích nemůže odvrátit milující pohled, který na nás Bůh upírá. Přišel proto, aby nás ujistil o naší kráse a důstojnosti. Přišel nám otevřít cestu do plnosti Života.

Žádná pandemie, žádný náš hřích, dokonce ani smrt samotná nemohou ohrozit tyto jistoty našeho života.

Prožijte požehnané Vánoce, prosvětlené vnitřní jistotou, že na vás Bůh upírá svůj milující pohled.

o. Petr

Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo na svět.

Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal.

Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se

Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno,

kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla,

ani z vůle muže, ale z Boha.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má

od Otce jednorozentý Syn,

plný milosti a pravdy.

(Jan 1, 9-13)

Uprostřed lhostejnosti lidí přichází
v chlévě na svět Ježíš.

Žije, umírá a je vzkříšen, abychom věděli,

že každý z nás je i přes své nedostatky

milován Bohem.

Přináší ujištění, že každý lidský život má smysl
a nepředstavitelnou hodnotu.

Přeji vám požehnané prožití
vánočních svátků a život ve světle
prozařujícím všechny temnoty.

+ Vojtěch Cikrle

Vojtěch Cikrle
diecézní biskup brněnský

Brno, Vánoce 2020

PŘÁNÍ

JOSEF VESELÝ

ABY TAK VŠECHNO NOVÉ

NOVĚ BYLO PROŽÍVÁNO.

ABYCHOM SÍLU MĚLI

ŘÍCI VŽDY ANO

K TOMU, CO PŘIJÍT MÁ.

AŽ VŠECHNY KROKY VEDOU

JEN KE ŠTASTNÉMU CÍLI.

S KÝM SETKÁŠ SE,

ABY BYL UPŘÍMNÝ A MILÝ.

KDO VE TMĚ ZABLOUDIL,

KÉŽ NAJDOU DOMOV VYTOUŽENÝ.

AŽ RADUJÍ SE VŠICHNI

RADOSTÍ TĚ PROSTĚ ŽENY

U JESLÍ BETLÉMSKÝCH.

Stálou radost z Kristova
narození a pokojný
a požehnaný rok 2021
přeje redakční rada

Slovo pro čtenáře

Milí přátelé, tak jako o Velikonocích, i nyní vám doručujeme až domů náš farní časopis Cesta. Znovu se tímto omlouváme za nevyžádanou tiskovinu.

Dodáváme ji takto proto, že pro mnohé je nyní návštěva kostela obtížná. A také proto, abychom oslovili i vás, kteří z různých důvodů do kostela nepřijedete.

Nejde nám o to „obracet“ vás na víru nebo něco podobného. Zkrátka se jen chceme podělit o něco z toho, co ve farním společenství prožíváme. Snad se v této Cestě najdou i **impulzy, které by mohly oslovit všechny** bez ohledu na náboženské vyznání, například: **osobní svědectví o cestě k víře; zkušenost ze stopování Evropou; anketa o tom, jak někteří z nás prožívají dobu pandemie; rozhovor se Štěpánskými koledníky; rozhovor s mladými, kteří pomáhají s vedením birmovanců; rozhovor s vedoucí scholy mládeže; slovo nemocným...** Věřím, že každý si v tomto čísle může najít aspoň něco.

Pokud byste se o životě farnosti, případně o tom, jak budou v kostele probíhat vánoční svátky, chtěli dozvědět víc, najdete průběžně aktuální informace na našich farních webových stránkách: www.farnostdolnibojanovice.cz. A pokud byste měli zájem, na stejných stránkách najdete i každodenní přenos našich bohoslužeb.

Přeji vám všem pokojné a požehnané Vánoce prožité ve zdraví a ve společnosti vašich blízkých

Petr Karas, farář

PROŽILI JSME

Dodatečně zařazujeme ještě tento moc pěkný článek o Roháčích a díky němu se můžeme malinko vrátit do letních parných dní.☺

Roháče? To je pořád to samé... Bohu díky!

O pobytech v Roháčích už bylo napsáno asi všechno. Stále tam není elektrina ani tekoucí voda, záchodem je pořád jen dřevěná budka nebo křoví. Túry jsou vždycky náročné a všechno je cítit kouřem z ohně. A vždycky se vaří "legendární poryč" a smaží sýr a hraje bejzbol na louce mezi kravincema.

Pokaždé je četba na pokračování, mše v přírodě i duchovní témata k zamyšlení a noční adorace v lese.

A já říkám - Bohu díky, že to tak je!

Protože to, že je to stále stejné, znamená, že je to pořád stejně krásné - pořád je úžasné a nezapomenu-

telně koupat se v ledovém potoce (a prát si tam trenýrky☺), obdivovat svítání nebo hvězdnou oblohu nad loukou i nádherné hory - blízké i vzdálené. Vždycky se sejde skvělá parta lidí, které nevadí hmyz a jiní živočichové ani rozmarná počasí. A umí si naslouchat, pomáhat si, sdílet se i dělat legraci. A otec Petr

je stále pozitivní a obětavý a stále trpělivě učí ostatní poznávat velikost Stvořitele v kráse Jeho stvoření.

A tak jo – nějaká změna se najde: nově vede cesta na kadibudku mezi rozkvetlými vrbovkami, zrajícími jahodami a malinami, občas je jedna krásná túra (na Mnicha) zaměněná za jinou – neměně krásnou (na Roháčské plesá). A u toho ohně se hodně zpívá a některý z účastníků je nevyčerpatelnou studnicí vtipů. Na nejvyšším vrcholu hřebene je z ničeho

nic Kafarna a cestou z túry se zastavuje u termálního pramene (který je ovšem zcela obležený domorodci). A jak spolu se stárnoucím knězem stárnou účastníci, je větší důraz kladen na duchovní stránku pobytu, sdílení a společenství ve stínu za salaši.☺

Ale pořád je to místo, kde by mnohý chtěl trávit věčnost a ta záclona oddělující viditelné od neviditelného je tam stále neuvěřitelně tenká (volně citován P. Orko Vácha).

M. Adámková

Schola Juvenes – nová schola mládeže

S radostí jsem sledovala několik prvních vystoupení nové scholy. A jelikož o ní ještě moc nevíme, položila jsem několik otázek tě, která ji dala dohromady – Míši Esterkové.

1. Co schola mládeže je?

Parta mladých kreativních lidí, kteří se scházejí k nazkoušení hudebních křesťanských písní a mimo to spolu prožívají radosti, ale i starosti všedních dnů, učí se vzájemně od sebe a zažívají společenství se vším, co k tomu patří.

2. Kdy vznikla?

Impulzů bylo několik.

Avšak to, co dodalo směr k rychlejší a pohotovější realizaci, byla situace, kdy jsme se ocitli ještě s jedním manželským párem a s několika mladými lidmi u nás doma po krojovém plese, kdy jsme v kroji v půl páté ráno u piana zpívali koledy. Po několika dnech jsem se šla zeptat kolegy Tomáše Červenky, zda by šel do toho se mnou. Tomáš mi slíbil podporu na

aranže k písničkám. (Tome, děkujeme!☺) Znal jsem doslova pár mladých lidí, (ač se to nezdá, deset let pobytu v Praze dělá divy), stárek Vojta Bůšek napsal na chasovskou sociální síť malou sondu, zda by někdo vůbec měl zájem o takové hudební uskupení. Vypsala jsem termín na první zkoušku (28. 2. 2020). Přišlo 13 statečných. Pak se počet

členů zvyšoval zkoušku od zkoušky. Aktuálně je nás 28. Trochu paradoxně ti, kteří byli u nás doma a vše iniciovali, ve schole nejsou, ale mají to na triku.☺

3. Je to uzavřená skupina?

Určitě ne. Je zván každý, kdo je po ZŠ, stavu svobodného, bezdětný/á a + - do 29 let. Podmínkou není ani hra na hudební nástroj a pěvecký rozsah přes dvě oktávy. Talentová zkouška se zkrátka neskládá. Podmínkou je ochota ke službě, touha chtít se rozvíjet po všech stránkách lidské osobnosti. A taky odvaha objevit v sobě dary a schopnosti, které mohou být ku prospěchu všem, a to nejen v rovině duchovní. Řada členů se připravuje na biřmování, po něm tedy očekávám ještě větší progresivitu. ☺ Kdyby se kdokoli chtěl připojit, ať se ozve mně nebo členům, bude vítán každý z řad mladých.

4. Co už jste stihli?

Covidová situace nám moc nedovolila pořádně zkoušet, ale i přesto se stihlo poměrně dost věcí. První velkou výzvou byla pro nás svatba mého bratra, která odstartovala řadu dalších dílčích věcí a byla naprosto zásadním odrazovým můstkem. Máme tedy za sebou tři adorace, tři

svatby a mládežnickou mši. Část muzikantů povolávám k příležitostnému hraní – mše ve všední den, pohřby. Od září 2020 využíváme ke zkoušení sál ZUŠ, kde máme zázemí a pro všechny je to skvělý komfort. Poděkování patří panu řediteli Esterkovi. Stihli jsme také najít svoje jméno - Schola Juvenes a v neposlední řadě jsme se poznali i mimo zkušební prostory

5. A na co se můžeme těšit?

V PC mám upravené písničky na Vánoce, jelikož rozhovor probíhá v listopadu, obávám se, že letos nezazní. Na e-mailu mi přistála partitura velikonočních písní z hudební aranže Petra Varmuži. Pokud situace dovolí, opět

se rádi zapojíme do adorací i mší svatých. Sama jsem tedy zvědavá, jaké výzvy nás společně čekají, a co nový kalendářní rok přinese. Přiznám se, že se těším.☺

A co o schole řekli někteří členové:

I přes to, že rok 2020 nám moc nepřál, jelikož nám zatrhli velkou část zkoušek a i některá vystoupení, byl pro nás přelomový. „Z ničeho nic“ se sešlo na první zkoušce pár mladých, ke kterým se začali přidávat další, ujala se nás nejskvělejší vedoucí, pustili jsme se do zkoušení a chystala se první adorace, která se poté (i když s dvouměsíčním zpožděním ☺) konala. Získali jsme skvělé ohlasy (za které děkujeme), což pro nás bylo

velkou motivací. Motivaci k tomu, abychom stihli ještě odehrát dvě svatby, dvě mše a adoraci, než nám opět vše zadrželi. Nemůžeme zkoušet, nemůžeme vystupovat. Ale sešla se skvělá parta lidí, které to baví a motivace mají stále dostatek a tato „pauza“ je nezastaví. A tak se těšíme, až se zas vše povolí a my se do toho opět dáme a naši radost a nadšení budeme předávat dál – mezi vás.☺

Lucie Horáková

Když jsem přišel na první zkoušku, byl jsem moc rád, že jsou tu vedle mě lidé, které už dávno znám a jsou mi přátelé. Když se sejde do nějakého hudebního uskupení tolik ambiciózních, šikovných a optimistických mladých, nikdy to nemůže dopadnout špatně.☺ Jsem

moc rád, že jsem součástí scholy a jsem také vděčný za všechny akce, které spolu podnikáme i mimo hraní.

Lukáš Uherek

Kdo by řekl, že z bláznivého nápadu (v nočních - ranních hodinách krojového plesu nad sklenkou vína) opravdu něco vznikne? Já teda ne.☺ O to víc jsem rád, že i po vystřízlivění se tuto myšlenku povedlo zrealizovat. Jsem nadšený, kolik lidí se pro scholu nadchlo a jak skvělá a velká parta nás mladých o ni má zájem. Před "covidem" jsme se scházeli při každé sebemenší příležitosti i několikrát do týdne (a to nejen kvůli zkoušení). Super je, že díky schole jsme navzájem navázali hlubší přátelství a lépe se poznali. Taky mě těší, kolik lidí nás

podpořilo a fandí nám. Někteří nám věřili dokonce natolik, že nám dovolili odehrát i adorace a doprovodit snad nejkrásnější a nejdůležitější chvíle v jejich životě - svatby, které obvykle doprovází naše parádní už ostřílená schola. Děkuju jim za parádní zkušenost, ale jejich odvahu nechápu doteď.☺ Doufám, že se naše hraní lidem v kostele líbí. Osobně se hodně těším, jak se budeme zlepšovat a kam až se můžeme posunout.

XY

Já musím říct, že jsem za scholu velmi rád a myslím si, že máme super kolektiv. Věc, co mě osobně jako člověka, co na nic nehraje, dost překvapila, je, jak dokážete být pohotoví, co se týče nějaké nové písničky - dostanete noty a hraje a zpíváte, a neřešíte, zda jste tu písničku někdy slyšeli. Já vím, že to tak u muzikantů asi funguje, ale mě to přijde dost „hrubé“.☺ Moc se mi líbí také zavedení modlitby před zkouškou. Je hezké, že dané písničky a zkoušky vždy svěříme do modlitby Bohu. Taky je paráda, že se nescházíme jen na zkouškách, ale i třeba v „búdě“ a tím zas ucelujeme kolektiv. Musím uznat, že všechno hrozně rychle utíká, protože

si pamatuji první zkoušku, asi tak před 9 měsíci, když jsem přišel nahoru do kostela, a to ještě díky povzbuzení od sestřenice Báry, a sedl jsem si na židličku a vůbec nic jsem neznal, nechodil do hudebky a skoro neznal noty, a i přesto jsem tam z nějakého důvodu zůstal. Asi se to po mně chtělo, tam ze shora, protože jinak si to vážně neumím vysvětlit.☺

Štěpán Rebenda

připravila A. Tlachová

Nedělní mše na dálku

Od března letošního roku probíhají nedělní mše trochu jinak, než jsme na to byli zvyklí. Už v minulých vydáních Cesty jsme psali, že za sledování nedělních mší vděčíme především týmu TONSTUDIA Rajchman. Za kamerou stojí **Ondřej Bohún** (OB), **Štěpán Červenka** (ŠČ) zajišťuje střih, **David Rajchman** (DR) obsluhuje zvukařský pult a **Jaromír Rajchman** (JR) dělá, co je zrovna potřeba.

Byli jsme zvědaví, jak celý proces přenosu probíhá. Také jsme chtěli náležitě poděkovat za práci týmu TONSTUDIA, kterou odvádí ve chvíli, kdy si my sami můžeme hověť v pohodlí svých domovů a poslouchat otcovy zajímavé příběhy. Položili jsme členům nedělního týmu několik otázek. Část z nich byla obecná a týkala se především technické stránky, druhá část byla osobní. Všichni zúčastnění odpovídali, jak neděli prožívají, i když jde o pracovní záležitost.

Jak dlouho probíhá příprava nedělního přenosu?

JR: *Zhruba třicet až čtyřicet pět minut. V devět hodin máme sraz u skladu, naložíme techniku a jedeme do kostela.*

Co všechno příprava obnáší?

ŠČ: *Jednoduše řečeno naložit auto s technikou, přijet do kostela, kde techniku vyložíme a zapojíme. Samotná příprava znamená zapojení video režie,*

připojení místního zvukového systému na náš zvukový pult. Rozložení kamer a jejich připojení k režii. Připojení zvuku a video režie k notebooku, který následně přeposílá data na servery Youtube.

Byl nějaký problém při streamování mši, se kterým jste se museli hned na začátku vypořádat?

DR: Problém vyloženě nenastal. Jen jsme museli občas vysvětlit, proč v některých rodinách se ještě klečí a u sousedů už se stojí a zpívá... Nebo proč zvony zvoní opožděně.☺ Problém je totiž v tom, že Youtube posílá signál každému zvlášť po jinak dlouhé 'cestě' a vznikají různá zpoždění.

ŠČ: Pokud se bavíme o nedělních přenosech, tak jediný problém, který jsme museli řešit, je internetové připojení, ale s tím nám pomohli Roman Šindar a Marťa Imrich z firmy NEOS. Všechny ostatní věci děláme na klíč dlouhou dobu.

Stal se někdy během přenosů nějaký "průšvih", který jste museli řešit?

DR: Občas nás Youtube upozorní, že se někde ztratila data. Naštěstí to obvykle divák ani nepozná, jen my se třepeme, aby se to chytlo :) Bohužel tohle nejde ovlivnit.

ŠČ: Další problém je spíše úsměvný a netýká se přímo průběhu mše, je

to fotografie, kterou používáme před samotným přenosem. Dostali jsme totiž vyčíněno, že množství listů na strozech, které jsou na fotografii, neodpovídá realitě. Proto musíme občas udělat fotku aktuální. Ale co bychom pro diváky neudělali?

Co máš ty osobně v rámci nedělního přenosu na starosti?

OB: Starám se o nastavení všech kamer a ovládání.

ŠČ: Já osobně mám během přenosů na starosti střih záběrů od Ondry Bohůna, mimo to mám ještě technicky zajistit přenos, to znamená dostat obraz a zvuk od nás na servery Youtube a kontrolovat kvalitu přenosu. Během jarních přenosů jsem se staral

i o nastavení přenosů na Youtube, kdy přenosy probíhaly na účtu Tonstudia, ale po vytvoření farního kanálu tuto činnost bravurně převzal Peťa Martínek.

DR: Já mám na starosti nazvučení hudebního doprovodu, připojení kostelního zvukového systému a výsledný zvukový mix, který jde do přenosu.

JR: Na stream jezdí už od začátku čtyřčlenný tým ve složení já, David, Štěpán a Ondra. Na jaře jsme hledali optimální způsob práce. Navíc se opravovaly varhany, používaly se proto varhany elektronické a práce bylo víc. Takže já s Davidem jsme zapojovali zvukové systémy, Ondra kamery a Štěpán řešil připojení na internet, správně

nastavení celého řetězce streamu a střih obrazu.

V současné době už se práce částečně zautomatizovala a kluci přípravu zvládnou víceméně beze mě. Já jsem tam spíš jako morální podpora. Beru si na starost organizaci celého procesu, domlouvám se s hudebníky a zpěváky, dávám pokyn ke spuštění přenosu... Víceméně se tam jen tak motám.☺

Vnímáš průběh mše stejným způsobem, jako když sedíš „normálně“ v kostele?

OB: Vnímám to jinak. Reaguju spíš na to, co se děje v kameře. Není moc čas úplně dokonale vnímat, jde spíš o pracovní proces a chci, aby byl výsledek co nejlepší.

ŠČ: Upřímně to ani nejde. Člověk se snaží mši prožívat normálním způsobem, ale pokud se musím soustředit na více činností najednou a hlídat, jestli nastane nějaký nečekaný problém, nemám bohužel tolik klidu, abych se mohl mši plně věnovat.

DR: Snažím se vnímat stejně, ale není to úplně možné kvůli sluchátkům a rukám na pultu :)

JR: Vnímání mše je pro

mě jiné, než když sedím normálně v kostele. Je intenzivnější. Víc cítím, že jsem součástí celého dění tím, že se na tom přímo podílím svou-naší prací.

Vidíš na těchto streamovaných mších něco pozitivního?

OB: Spíš negativního. Mám obavu, aby lidi nepohodlněli u televizních obrazovek.☺

ŠČ: V tomto směru bych nerad mluvil o možnosti prožívat mši během vládních opatření, protože je to věc dočasná a snad se brzy vrátíme do normálu. Co ale na streamových mších vidím pozitivního mimo současný stav, je možnost prožít mši i v případě, že je člověk nemocný nebo je v zahraničí, případně kde-

koliv jinde. Někdo by mohl namítnout, že se dá podívat na mši i v televizi, ale dle mého soudu je mnohem příjemnější, když můžete sledovat mši z místního kostela, kterou slouží známý farář.

DR: Když není jiná možnost, tak je super sledovat mši z vlastní farnosti se známým obličejem :)

JR: Pozitivitu streamu vnímám jednoznačně. V době, kdy je účast lidí na bohoslužbách nemožná, je to v podstatě jediná možnost, jak se jí mohou lidé zúčastnit. Svědčí o tom i spousta kladných ohlasů a poděkování, která se k nám dostala. Lidé mi už mnohokrát za tu práci děkovali při náhodných setkáních. Moc si toho vážím a jsem vděčný,

že službu pro naše církevní společenství můžeme vykonávat.

Co tobě osobně tato nedělní služba přinesla?

OB: Práce s kamerou mě baví. Vnímám to jako pomoc pro druhé, kteří na mši fyzicky být nemůžou.

ŠČ: Znamená pro mě možnost lidem pomoci nebo udělat radost v této složité době.

DR: Přinesla mi možnost poskytnout pomocnou službu farnosti.

JR: Když v březnu přišel z ničeho nic zákaz všeho včetně přítomnosti lidí na bohoslužbách, ještě ten samý den mě napadlo, že bychom mohli mše v kostele streamovat. Máme na to techniku a umíme to. Celá léta to děláme na hudebních festivalech. Ještě ten den jsem se sešel s otcem Petrem, který můj návrh bez váhání přijal. Hned se rozběhly přípravy, a to i díky Pavlovi Hubačkovi a jeho firmě NEOS za operativní připojení internetu do kostela. Je hezký pocit „být nějak užitečný“.

Můžeš se s námi podělit o nějaký osobní zážitek

nebo pocit v souvislosti s touto službou?

OB: Běžně na mše pro přenos používáme tři kamery. Na Velikonoce na Bílou sobotu jsme museli použít na mši čtvrtou kameru na snímání venkovního obrazu svěcení ohně. Vzhledem k tomu, že jsem na obsluhu sám, musel jsem vymyslet, jak se bude na kamerách prolínat cesta otce Petra od venkovního svěcení zpátky do kostela tak, aby obraz byl plynulý a na sebe navazoval. Ve výsledku si myslím, že nikdo nepoznal, že za kamerami stojí jen jeden člověk.

ŠČ: Je moc hezký a příjemný pocit, když někoho potkám a on třeba za ten přenos poděkuje nebo pochválí. A nemyslím to způsobem, že bych to vy-

žadoval, jen má pak člověk pocit, že to má smysl.

DR: Mám dobrý pocit z pozitivních ohlasů. Už od jara jsem chodil před vysíláním spustit přenos ke stařečkům. Vždy byla otevřená branka a veranda, což bylo znamení, že mě očekávají. Pár týdnů zpátky už ale nebyla branka otevřená. Zvonil jsem na stařečky, co se děje. A stařenka řekla, že jsou taky moderní. Že ten „jóótube“ už umí zapnout sami. ☺

JR: Osobních zážitků a pocitů je spousta. Za dobu, kdy streamování z kostela probíhá, se vytvořila skvělá parta lidí, která se celého procesu zúčastňuje počínaje kostelníky, přes nás čtyři z TONSTUDIA, muzikanty a zpěváky až

Některé promluvy pro děti jsou doprovázeny i názornými ukázkami...

po otce Petra, který tomu všemu dává řád. Všechno skvěle funguje a baví nás to.

Vzpomínám si například, jak kostelník Luďa Bílík jednou vytáhl ze zповědní místnosti pro nás záhadné zařízení. V životě jsem nic podobného neviděl. Připomínalo to něco mezi raketometem a přístrojem na pálení slivovice. Po odborném Luďově vysvětlení jsme už věděli, že to je „samodomo“ vyrobený přístroj na rozzhávání uhlíků na kadidlo. Tu slivovicu Luďa sice jednou donesl, ale spojitost s výše zmíněným zařízením je mi dodnes neznámá. ☺

Jindy se zase ze sakristie těsně před mší ozývaly záhadné zvuky. Já jako zvukař nemohl odolat pokušení, abych nevy pátral zdroj toho

záhadného zvuku a nakoukl dovnitř. A on tam otec Petr startoval nějaký podivný benzinový horolezecký vaříč, který pak následně názorně předvedl při promluvě. ☺

Zážitky, příjemná parta lidí a hlavně pocit určité sounáležitosti a prospěšnosti ostatním.

Děkujeme, že jste nám tu službu svěřili a že ji pro vás můžeme vykonávat.

Děkujeme všem členům týmu nejen za to, že si našli čas odpovědět na naše otázky, ale především za všechna ta nedělní dopoledne, která věnují službě nám – farníkům a divákům u obrazovek.

Rádi bychom na tomto místě poděkovali také firmě NEOS – Martinu Imrichovi, Romanu Šindarovi a Pavlu Hubačkovi za jejich činnost a pomoc vše realizovat.

V neposlední řadě bychom rádi vzpomenu i službu Petra Martínka, který na sebe převzal úkol založení přenosu všech našich mší svatých na kanálu Youtube.

připravila A. Červenková

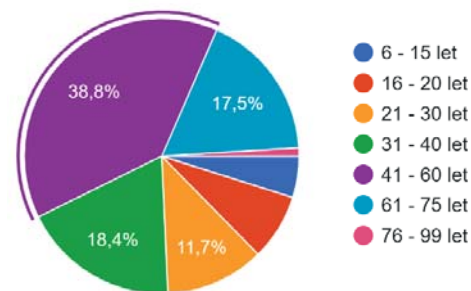
ANKETA: Jak nám do (duchovního) života zasáhla pandemie Covid-19

Jen málokdo by řekl, že pro něho letošní rok byl jako „každý jiný“. Většina z nás se nějakým způsobem dotkla situace spojená s pandemií Covid19. Rozhodli jsme se proto zjistit, jak moc nebo málo ovlivnil tento stav členy naší farnosti. Připravili jsme jednoduchý dotazník, díky kterému jsme získali zajímavé odpovědi. Níže si můžete přečíst, jaká zjištění, radosti i obavy nám tato zvláštní doba přinesla. Všem, kteří zaslali své odpovědi, ještě jednou děkujeme.

Nyní se pojdme společně podívat na výsledek a také na souhrn odpovědí na otevřené otázky. Věříme, že mohou být i pro vás inspirací.

Na dotazník odpovědělo celkem 103 respondentů, z toho téměř 70 % žen a něco přes 30 % mužů. Nejčastěji se do dotazníku zapojily osoby ve věku 41 až 60 let. Nemoc Covid-19 si prodělalo 36 % respondentů a v drtivé většině případů se jednalo o lehký průběh nemoci.

Zde vidíte věkové složení respondentů (odpovídajících):

Častá (70 %) byla kladná odpověď na otázku, zda nemoc prodělala osoba blízká, v polovině případů jste pak prožívali o nemocné obavu.

Na otázku, co vám doba omezení přinesla pozitivního, odpovědělo celkem 79 dotázaných. Ve dvou případech doba respondentům nepřinesla žádnou změnu. Ve zbývajících 77 případech se nejčastěji objevovala pozitivní vyjádření ve smyslu získání více času pro sebe, rodinu, duchovní věci, možnost odpočívat, číst.

Psali jste také o uvědomění si, jak samozřejmě bereme vše kolem sebe:

„Člověk si uvědomí, že některé dříve samozřejmé věci nejsou samozřejmé. Naučil jsem se mši prožívat v domácím prostředí jen s nejbližší rodinou a rozhodně to hodnotím pozitivně,“ napsal jeden z respondentů.

Další odpovědi se také týkaly pozitivního hodnocení společně trávených mší:

„Doba přinesla společné slavení mše svaté doma s dětmi. Celá rodina byla pohromadě, v kostele bychom byli každý jinde. Hlavně o Velikonočním triduu jsme si toho velmi vážili. Ještě nikdy jsme takto společně tyto obřady neprožívali. Menší děti ani nevěděly, co všechno se v kostele prožívá... Díky přenosům mohly obřady prožívat s námi.“

Na otázku, co vás během omezení nejvíc trápilo, či co vám nejvíc chybělo, zodpově-

dělo celkem 85 osob. V 70 % jste se shodli na tom, že vám chyběl kontakt s rodinou, s přáteli či setkávání se ve společenství farnosti. Komplexně to vyjádřil jeden z respondentů takto:

„Chybí mi větší kontakt s přáteli i známými, nezávazné osobní setkání. Trápí mě snaha některých lidí za vším hledat spiknutí, jejich ochota věřit různým naprosto nesmyslným konspiračním teoriím např. že testováním se zavádí sledovací čip do hlavy... Místo toho, aby se lidé na chvíli omezili (nosili roušku, omezili zbytečné kontakty), tak hledají způsoby, jak se vyhnout nařízením, a tím to celé jen prodlužují a způsobují zbytečné zpříšňování opatření (zavírání škol, omezení obchodů, sport...)“

Trápila vás obava ze zavřených škol:

„Trápilo mě, že jsou zavřené školy, výuka je přes internet. Čas ukáže, jaký to bude mít dopad na vzdělání dětí.“

A objevovaly se i další obavy:

„Trápil mě strach vyvolávaný médií. Zásah do svobody. Omezování rodiny - obzvláště rady, ať se nechodí navštěvovat nejstarší generace. Podivná vládní rozhodnutí. Chybí nám mše v kostele, společná setkání s přáteli, dětem škola, venkovní kroužky, náboženství.“

Zda bychom se mohli z této situace poučit a jak, zodpovědělo celkem 75 z vás. Z toho většina (97 %) se domnívá, že bychom se poučit mohli například tím, že se zastavíme a srovnáme si hodnoty, mohli bychom se inspirovat vzájemnou ohleduplností, odmítnutím nechat se manipulovat, vážit si zdraví, lidí okolo, možností, které máme, daru svobody...

Za všechny odpovědi vybíráme dvě krátké a výstižné:

„Vážít si věcí, které bereme jako samozřejmost.“

nebo:

„Pozastavit se a lépe seřadit žebříček hodnot.“

Na otázku, zda máte nějaké zážitky, o které byste se rádi podělili, odpovědělo 39 dotázaných. Celá čtvrtina nezaregistrovala žádné zvláštní zážitky. V ostatních případech se jednalo spíše o dojetí a vděčnost za pomoc ostatních či solidaritu.

Několik zážitků pro zajímavost vybíráme:

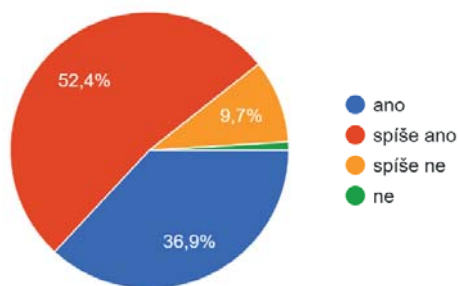
„V naší rodině mělo covid 9 lidí z celkem 30 členů, z toho 2 dospělí nad 70 let. U všech nemoc proběhla s lehkým průběhem. My s manželem to hodnotíme jako o dost kratší chřipku (celkem 3 dny). Děti byly naprosto bezpříznakové. Nejstarší generace to vůbec nechytla, přestože jsme se s nimi viděli ještě den před prvními projevy nemoci. Na vyléčení stačila samoléčba a zdravý rozum.“

„Jednou jsem šla ze školy se sedmiletým synem a padla otázka na koronavirus. Bez jakékoliv přípravy a zaváhání řekl... Mami, víš to, že jen tři osoby dokážou ten vir porazit? A kdo to je? ptám se. Je to Bůh Otec, Pán Ježíš a Duch Svatý... Kéž bychom měli tuto důvěru dětí.“

„Bohužel smutným zážitkem byla smrt mladého člena rodiny. Člověk si v tu chvíli uvědomil, jak moc miluje své blízké a chce pro ně jen to nejlepší.“

V další části jsme se zaměřili na duchovní život. Uvedli jste, že přenášené mše pro vás byly přínosem, dařilo se vám je prožívat soustředěně a téměř 70 % z vás se shodlo, že jste je prožili srovnatelně jako v kostele. Uvítali jste, že ve většině případů (84 %) jste se sešli u mše celá rodina na jednom místě, přičemž děti trochu zlobily... jako obvykle.☺

Zde je složení odpovědí na otázku, zda se vám přenášené bohoslužby dařilo prožívat soustředěně:

Zajímalo nás, zda pro vás přenášené mše měly nějaké výhody, případně jaké. Vaše odpovědi otce Petra asi moc nepotěšily ☺. Z celkového počtu 73 odpovědí 96 % z vás pozitivně hodnotilo výhody online mši. Nejčastějším důvodem byla úspora času, absence rozptýlení či příchod na mši v 9:59 a přitom možnost pohodlného sezení. Z nejčastěji se objevujících odpovědí uvádíme:

„Přenášené mše měly velké výhody, nejvíce oceňuji možnost sledovat z pohodlí domova. Navíc jsme se na mši plně soustředili, možná i lépe než v kostele, protože nás nikdo při mši nerozptyloval.“

„Ano. Mohla jsem si domácí mši pustit i po noční nebo denní službě. Jsem velmi vděčná za možnost přenosu mši z farnosti i ve všední den.“

„Odpadlo zdlouhavé vypravování na mši do kostela, nerozptylovali mě ostatní lidé, více jsem vnímala promluvy.“

Na druhou stranu oceňovali respondenti nejen hudební vsuvky našich muzikantů a zpěváků, ale především zajímavá kázání a příběhy otce Petra. Padl dokonce návrh, že by kázání otec mohl prodloužit☺:

„Přenášené mše hodnotím obrovsky

pozitivně. V domácím prostředí odpadá "starost o vnější překážky" (oblečení, horko/zima, místo k sezení, lidi okolo...), a můžu se maximálně soustředit na průběh mše - čtení, evangelium, kázání. Ve spojení s možností zajít si ke přijímání je to značka ideál. Kázání by mohlo být klidně i delší.“

Na délku kázání se odkazovaly i návrhy v rámci další otázky: co byste navrhovali jinak či navíc. Z celkem 45 odpovědí se nejčastěji opakovalo poděkování otci Petrovi a všem, kdo online mše zajišťují.

„Navrhuji prodloužit kázání, protože jsou zajímavá a v domácím prostředí vůbec nevadí delší kázání, spíše naopak.“

„Duchovní nabídka je v naší farnosti "luxusní"☺ Denně otevřený kostel, příležitost k přijetí sv. přijímání, sv. smíření, možnost duchovního rozhovoru... Velké poděkování patří o. Petrovi za všechny tyto nadstandardní možnosti a Tonstudiu Rajchman za to, v jaké kvalitě můžeme mše sv. prožívat.“

Dále jsme se vás ptali, zda zasáhl Bůh během pandemie do vaší rodiny. Na otázku odpovědělo 51 z vás. Mnozí se svěřili, že vás situace posílila ve vztahu k Bohu a modlitbě. Některým z vás umřeli blízcí a museli jste se s touto situací vyrovnávat. Jiní řešili také domácí krize.

„Vzhledem k tomu, že jsme zůstali od března celá rodina doma, prošli jsme si s manželem velkou krizí. Boží ruka byla nad námi a vše se díky Duchu sv. dalo do pořádku. Stále je to však náročné...“

„Ano, zasáhl u mě velmi. Pociťila jsem milost čerpání posily z víry. Vděčnost za věřící přátele a rodinu, za všechny, kteří se modlí za zdravotníky a nemocné.“

Poslední otázka se týkala toho, zda se cítíte být nyní Bohu blíže. Odpovědělo 78 re-

spondentů, z toho 35 % se svěřilo, že je tato doba k Bohu přiblížila, 49 % necítí žádnou změnu, zbývající část se Bohu vzdálila.

Ze zajímavých odpovědí předkládáme:

„Myslím, že víra je stejná. Nenechám si ji nikdy vzít. I když je stále potřeba se ve víře zlepšovat a prohlubovat ji.“

„Určitě jsem Bohu blíže, uvědomila jsem si silněji, že mi ta atmosféra při mši svaté v kostele chybí. Chybí mi večerní adorace, kdy má člověk možnost zamyslet se a odevzdat své problémy Bohu.“

„Zda jsem Bohu blíže, to ví jen Bůh ☺ Já mám za to, že dál. DOBA s tím nemá nic společného... Někdy zkrátka šlápneme do hovna a pes už tam taky dávno není... ☺“

„Myslím, že u mě se nic nezměnilo. Stále

musím bojovat s leností, vlažností a různým pokušením.“

V dotazníku jsme se také ptali, zda jste vyhledávali i další duchovní program. Zaznělo celkem 23 odpovědí. A některé z tipů bychom zde rádi uvedli. Využili jste například: TV Noe, kanan.cz, spkd.cz, přednášky na Youtube (např. kanál „Dominikánská 8“), Gloria.tv, cirkev.cz, deti.vira.cz, aplikace pro chytrý telefon Izidor (saleziáni) a další.

Děkujeme všem, kdo nám cenné informace do dotazníku poskytli. Vaše odpovědi jsou důkazem toho, že malé či velké problémy, obavy a strachy prožívá každý z nás. A také toho, jak důležitá je pro nás opora, kterou nám nabízí víra i blízcí lidé.

připravili A. Červenková, P. Martínek

SVĚDECTVÍ

Moje cesta k Bohu

Vždy jsem byla nevěřící člověk i přesto, že můj otec pocházel z katolické rodiny. Říkala jsem si, že přece nemůžu věřit v někoho, koho nikdy nikdo neviděl. Takoví lidé pro mě byli zvláštní.

Před čtyřmi lety se mi narodilo mé čtvrté dítě, syn Jakub. Po několika měsících jeho života mu byla diagnostikována závažná genetická vada. V ten den se mi zhroutil svět. Nastaly otázky, proč právě nám se narodilo postižené dítě. Proč zrovna on? Proč to potkalo zrovna nás? Proč...? Za co mě Pán Bůh trestá? Trvalo to několik měsíců. Až jednoho dne jsem v zoufalství padla na kolena a prosila Boha o pomoc. Prosila jsem ho, ať mě zbaví té bolesti a učiní zázrak, aby se můj syn

uzdravil. V ten den jsem mu slíbila, že pokud mi pomůže, nechám sebe i syna pokřtít.

Plynul den po dni a mé srdce to táhlo víc a víc k Pánu Bohu. Měla jsem potřebu mu svěřovat své pocity, bolest a zoufalství. Nebyl den, abych ho neprosila o pomoc a neděkovala mu, že ho mám. Pořádila jsem si Bibli a začala jsem navštěvovat poutní místa, jelikož jsem se pro svoji neznalost ještě neodvážila navštívit kostel. V tu chvíli pro mě byla víra a modlitba vším. Našla jsem sama sebe a taky spoustu odpovědí na mé otázky. Už to nebyly otázky, za co mě Pán Bůh trestá. Pochopila jsem, že Jakub je dar od Boha.

Chtěli jsme si s manželem koupit rodinný dům, protože jsme museli Jakobovi zajistit bezbariérový přístup. Naskytla se nám příležitost koupit dům v Dolních Bojanovicích. Náhoda, nebo znamení? Zrovna obec, o které se v okolí říká Svátá země. Něco uvnitř mi říkalo, tohle je místo, kde budeme šťastní a kde se necháme pokřtít. Jak jsem Bohu slíbila, tak jsem učinila. Dala jsem si schůzku s otcem Petrem (místním knězem) s prosbou o křest syna Jakuba. Otec Petr byl velmi ochotný a přátelský.

Nastala společná setkání a přípravy na Jakobovy křtiny. Začátkem prosince 2017 se stal můj syn Jakub dítětem Božím, byl pokřtěn. Po Novém roce jsem přišla na řadu já. Dva a půl roku jsem absolvovala s otcem Petrem přípravy, včetně kurzu Alfa, na svůj vlastní křest a biřmování. Na tomhle kurzu jsem poznala spoustu úžasných lidí, včetně mé nynější kmotry. Byly to opravdu naučné a krásné chvíle. Slovy nejde popsat, co jsem v den křtu a biřmování cítila a prožívala. Teď už si svůj život bez Boha, víry a modlitby nedokážu představit.

Zuzana Jančarová

O Zuzce

Před nějakým časem jsem se doslechla, že se do Bojanovic přistěhovala nová rodina s postiženým dítětem. Tenkrát mě ani nenapadlo, že bych se jednou mohla stát křestní a biřmovací kmotrou jeho matky.

Se Zuzkou jsme se poprvé uviděly až v kurzu Alfa v Hodoníně. Už na prvním setkání Alfy jsme si sedly vedle sebe, aniž bychom se znaly. Začaly jsme si povídat a já si uvědomila, že ta upřímná holka se vůbec nebojí mluvit. Naše setkávání bylo pravidelné a ona, jako jedna z mála, docházela věrně. Navzdory všem povinnostem s postiženým synem vyšetřila drahocenný čas. Zkrátka věděla, co chce. Otevírala otázky o Bohu s takovou lehkostí a důvěrou... Je to náš Pán, který koná, když mu nabídneme čas. Proměňuje nás a obdarovává, ...dává sílu. A ona dostala míru natřesenou. Kdysi mi jedna moudrá žena řekla: „Vy, matky postižených dětí, se perete se životem jako lvice.“ To na Zuzku přesně sedí. Po společně prožité přímlybné modlitbě mi vklouzla do života vzácná přítelkyně...

Marcela Červenková

Do rubriky Svědectví tentokrát přidáváme i reportáž z trochu komplikovaného stopování po Francii a Švýcarsku.

Ztracený čas?

Odpolední slunko pálí, já ho ovšem moc nevnímám, mám jiné starosti. Stojím u dálnice na jihu Francie někde mezi Avignonem a Valence a jsem stále nervóznější. Druhý den v poledne mám být o nějakých šest či snad sedm set kilometrů dál – ve švýcar-

ském horském středisku Täsch nedaleko Zermattu pod slavným Matterhornem. A já se skoro nehýbu z místa.

Je léto roku 1995, běžní lidé mobily ještě dávno nevlastní a já nemám jak dát vědět svým kamarádům, že na místo srazu zřejmě

dorazím o hodně později, než jsme byli domluveni.

Ale popořádku. Do Francie jsem toho léta dorazil asi měsíc před těmito událostmi. Po letních „misiích“ s kamarády a kamarádkami z komunity Jeunesse-Lumière (JL), po týdenním pobytu v trapistickém klášteře v Sept-Fons, po brigádě v sídle JL v Pratlongu a po několikadenním pobytu v komunitě Malých bratří Beránkových nedaleko Toulouse se chystám opustit Francii. Ještě to není cesta domů: s bratrem Pavlem a třemi dalšími přáteli z Třebíče jsme domluveni, že se na závěr prázdnin pokusíme vystoupit na druhou nejvyšší horu Evropy Monte Rosu (4634 m), která se nachází na švýcarsko-italské hranici. Domluva zní jednoduše: poslední srpnovou sobotu v poledne se sejdeme ve zmíněném Täschu u kostela. Na sběrném parkovišti v Täschu je třeba nechat auto, kterým kluci přijedou z naší rodné Třebíče, dále do Zermattu už se vlastním vozem nesmí, tam budeme pokračovat pěšky. Pokud se já nebo oni při příjezdu zpozdíme, je další termín srazu ve tři hodiny odpoledne. A tak dále – vždy po třech hodinách.

Po odjezdu od Malých bratří jsem přerocoval u svých přátel v malém městečku Pézenas nedaleko středomořského pobřeží. V pátek ráno – tedy den a půl před termínem našeho srazu – jsme se s přáteli rozloučili a já vyrazil za město na místo vhodné ke stopování. Cestou jsem procházel kolem kostela – bylo otevřeno. Nejdříve jsem se tam chtěl jen zastavit, ale potom mi to nedá: cožpak nemůžu Pánu věnovat aspoň půl hodinky? Zůstávám ke chvíli klidné modlitby; až při odchodu z kostela si uvědomuji, že už jsem dávno měl být na cestě. A tak pootáčím hlavu ke kostelu a dodávám docela obchodnický – Pane, teď jsem ti věnoval svůj čas, byl bych rád, kdyby se to na cestě projevilo...

Zatím se projevuje ledacos jiného. Třeba to, že sice mám se stopováním ve Francii i jinde dost zkušeností, vím, že zpravidla ujedu za den aspoň pět set kilometrů, ale to všechno platí po většinu roku. Teď jsou ovšem prázdniny a každé vhodné místo u dálnice je už několikanásobně obsazeno – hlavně Čechy a Poláky. A tak musím vždy někam více dozadu a čekat, až na mě přijde řada. A jde to pomalu. Navíc si čas čekání na ochotného řidiče, kterého mám víc než dost, krátím tím, že s pomocí mapy přepočítávám vzdálenost, kterou musím urazit a děším se: můj původní letmý výpočet naznačoval celkově asi sedm set kilometrů. Při pozornějším počítání zjišťuji, že musím nějakých dvě stě přidat.

Od rána jsem urazil málo přes dvě stě kilometrů a pomalu na mě padá beznaděj. Čtyři kamarádi si kvůli mně vzali dovolenou a já jim to ze své hlouposti pokazím. Snažím

se modlit, ale za moc to nestojí, únava i nervozita jsou stále silnější...

Ke konci odpoledne přichází přece jen nadějnější chvíle: zastavují mi rychle za sebou dva řidiči a já se k večeru dostávám do alpského města Grenoble. Když to půjde dobře, mohl bych do Täschu dorazit snad už zítra večer a zpoždění nebude tak hrozné, říkám si s úlevou.

Přesto ještě zkouším, co se dá: v houstnoucím šeru stopuji dál a po chvíli mi naprosto nečekaně zastavuje starší paní – oceňuji její kuráž – a já za nějaké dvě hodiny vystupuji v dějišti zimní olympiády z roku 1992, tedy v Albertville. V této chvíli už mám za sebou nějaké dvě třetiny cesty. Děkuji za to Hospodinu, ale představa čekajících přátel (a jejich ironických poznámek) mě neopouští a zkouším téměř nemožné: stoupám si pod lampu veřejného osvětlení a zároveň pod přístřešek autobusové zastávky – v průběhu

Slavný Matterhorn v ranním světle

večera se hustě rozpršelo – a zkouším štěstí ještě jednou.

Pochmurná odpolední nálada je úplně zapomenuta. Za malou chvíli sedím v autě, unikám studenému dešti, a především – jedeme do Chamonix pod Mont Blankem! To už je jen kousek od francouzsko-švýcarské hranice, na zítřek mi zbude méně než dvě stě kilometrů!!

Po půlnoci se ukládám ke spánku pod přístřeškem na jakémsi parkovišti v Chamonix. Čichové buňky mi naznačují, že blízké okolí zřejmě řidiči využívají, když si potřebují odskočit, ale taková maličkost už mi náladu nepokazí.

Ráno nechci ponechat nic náhodě. Vstávám dost brzy, abych kolem šesté stál na výpadovce ze Chamonix směrem ke švýcarské hranici. Když zakloním hlavu, vidím známý vrcholek Mont Blanku, na který jsme vystoupili před třemi lety, a téměř čtyřtisícovou jehlu Aiguille du Midi, jak se začínají barvit do růžova. Podobnou barvu má i moje nálada, stojím na dobrém místě, cítím se celkem jistě: tady mi někdo už brzy musí zastavit, stíhám...! Po hodině začínám být trochu nespůj, po dvou už dost. Ani jsem se nehnul z místa. Po třech hodinách čekání mi dochází trpělivost. Dávám se na cestu pěšky, v ruce držím velký nápis Schweitz. Jdu asi hodinu. Na poměrně nepřiznivém úseku cesty mi zastavuje řidič v terénním autě. Je to Němec, který pěstuje zvláštní sport – zdolává s autem co nejobtížnější horské cesty, často nad strmými srázy, někdy musí jet několik aut pohromadě a vzájemně se jistit lany, kdyby někdo sklouzl ze svahu... V duchu kroutím hlavou a myslím si – zlaté lezení po skalách. Nahlas ovšem pokrytecky neříkám nic, zvlášť když v průběhu další cesty zjišťuji, že mi milý adrenalinový řidič zastavil na posledním možném místě. Kdybych šel dál, už by mě skoro jistě nikdo nevzal: cesta

se zúžila a začala stoupat v prudkých serpentinách; tak to bude ještě asi dvacet či třicet kilometrů až na hranice.

Přijždíme na švýcarskou hranici, brzy za ní se hlavní silnice rozděluje – buď lze jet na sever směrem na Bern, nebo na východ, a to je můj směr: přes Sion dál na městečko Visp. Tam odbočuje na jih silnička, která asi po třiceti kilometrech končí v Täschu a v Zermattu. S napjatým očekáváním se svého nového známého ptám, kterou z těchto cest pojedete. Ještě nevím, odpovídá, na hranicích se musím podívat do mapy. Na hranicích se plní mé naděje: jede tam, kam potřebuji!

Je těsně po poledni a já se loučím se svým dobrodincem ve Vispu. Kluci tudy zřejmě projeli před hodinkou, ale to nevadí, teď už to dojdou třeba i pěšky. S chutí pojídám čokoládu, potom na novou stránku ve velkém sešitu tlustou fixkou konečně píšu jméno svého cíle: Täsch. Za městečkem vyrážím na cestu, jdu pomalu dál svým směrem, v ruce držím nápis tak, aby ho projíždějící řidiči viděli. Do očí mi svítí polední slunce, přesto vidím velmi dobře, že mi právě zastavilo tmavě modré auto. Dobíhám těch pár desítek metrů, o které mě předjelo... a zůstávám stát s otevřenou pusou: na autě je nápis CZ a má trebičskou

Na úbočí Monte Rosy

značku!! Všechno mi definitivně dochází až ve chvíli, kdy z auta vyskakují moji kamarádi, zdravíme se, samou radostí a překvapením se objímáme... (fotka na straně 17 vznikla právě v této chvíli).

Naše škodovka zdolává poslední kilometry cesty. Ostré sluneční paprsky obkreslují siluety obrovských nádherných hor, které se před námi postupně objevují: Dom, Allalinhorn, Matterhorn... Monte Rosu zatím nevidíme, ale víme, že už nás očekává.

Dobře jsi, Hospodine, všechno učinil...

Petr Karas

LIDÉ NAŠÍ FARNOSTI

Naše modlitební společenství

V našem seriálu o společenstvích vám dnes představujeme další z nich, které vzniklo po charizmatické obnově v roce 2015 a schází se do dneška.

Společenství je pro mě jedním z těch slov, které je naplněno velkým vnitřním významem (jako láska, rodina, pokoj) a o kterém jsem si myslela, že vím, čím pro mě je. Když jsem

však sedla a měla tomuto obsahu dát slova, objevil se velký problém. Ale nějak se to pokusím přiblížit.

Ve společenství se společně scházíme

od charizmatické obnovy v roce 2015. Setkáváme se, abychom se společně modlili, rozjímali, sdíleli své postřehy k Písmu svatému a duchovnímu životu celkově. Ale také abychom si povídali jen tak, poseděli u piva či sodovky a radovali se z přítomnosti každého z nás. Hlavní cíl našeho scházení je nám všem jasný. Chceme společně pozvedat svá srdce k Bohu. Kvůli němu spolčo vzniklo a je to On, kdo jej drží pohromadě. Učíme se žít společenství v malém, abychom jej pak jednou v nebi mohli žít ve velkém. Ale teologické úvahy přenechám raději někomu kompetentnějšímu.

Schází se nás skupina zcela odlišných lidí. Za každým z nás je osobní příběh se svou blankytnou oblohou prozářenou sluncem i skalnatými prohlubněmi. Každý z nás má své dary, přednosti, chyby, starosti a každý z nás má svůj specifický vztah s Bohem, který toto vše prozařuje a stmeluje. Přicházíme tedy s tímto svým nezaměnitelným potenciálem a dáváme ho k dispozici a někdy i všanc druhým. Jednou jsme to my, kdo nese nosítka a odkrývá střechu, abychom druhého přinesli před Krista a přimlouvali se za něj. Jindy zas oni nesou mě. Společenství má pro mě tedy i velký lidský rozměr.

O tom, jaký smysl má žít společenství a ve společenství, jsem se ujistila znovu, když jsem měla možnost se na čas radovat z přítomnosti našeho společného přítele Ondry. Byl to člověk s velkým srdcem. Ten, který vám vejde do života jako vítr a usadí pár věcí přesně tam, kde mají být. Byl sečtělý a vzdělaný. Vždy mi přišlo, že má odpověď snad na všechno. Kolikrát jsme spolu ještě po spolču v autě dlouho diskutovali o všem možném. Musím i říct, že jsme oba lidé s tvrdými palicemi, takže podle toho to někdy vypadalo. Ondra vás navíc nikdy nenechal na pochybách o tom, co si skutečně myslí. Na

jeho upřímnost se dalo spolehnout, ať mi to bylo, či nebylo vhod. Ondra byl ale také ten, který si pamatoval jména mých dětí. Nikdy se nezapomněl na ně a zbytek rodiny zeptat a opravdu jej to zajímalo. S ním jsem měla pocit, že na mně záleží, že záleží na tom, co říkám a dělám, protože tento človíček to registruje. Záleží mu na mně. Pamatoval si, co jste mu řekli, ale neřikal to dál. A pokud jen trochu vycítil, že vám může být užitečný, nabídl pomoc. Měl prostě lidi rád, stejně jako přírodu. Byl to statečný bojovník. Přítel, kterého když získáte na svou stranu, můžete si blahopřát. Potýkal se s vážnou nemocí dlouhá léta a snášel bolesti, které si nikdo z nás nepřeje zažít. Nemoc jej omezovala čím dál víc, až nakonec už nemohl chodit mezi nás.

A tady se pro mě ukázala síla skutečného společenství. Modlili jsme se za něj, snažili se pomáhat, jak jsme mohli, navštěvovat jej. Ondra před časem odešel k Ježíši a je jisté v jeho náručí šťastný. Uvědomila jsem si však, že už napořád bude nedílnou součástí našeho společenství. Bude přítomen v tom, co do společenství přinesl. Podílel se na tom, jaké je. Utvářel ho, přinesl své charisma a to se nevytrácí. I o tom pro mě je společenství. Stanete se jeho součástí.

Je to i o velké zodpovědnosti za sebe samé, ale i za druhé, protože to, co do společenství přinesete, to tam bude. Nemůžeme si myslet, že na nás nezáleží. Svými činy i tím, že neuděláme nic, se nezvratně podílíme na tom, jak náš život i život lidí kolem nás, společenství a společnosti vypadá.

Tak vám všem, moji milí spolčáci, děkuji, že jste takoví, jací jste, za to, že mě neustále obdarováváte a za vaši ochotu to dělat. A všem ostatním přeji, aby se jim dostalo stejného daru jako mně – daru společenství.

Petra Janáčková

Vedoucí biřmovanců – seriál

Svatost biřmování znamená posílení a upevnění ve víře. Křesťan je biřmováním označen pečeti Ducha svatého, která znamená, že naprosto patří Kristu, že je navždy k jeho službám. Dostává příslib Boží ochrany a pomoci.

Svatost biřmování se uděluje pokřtěnému pouze jedenkrát v životě, obvykle když se stává dospělým. Pouze v nebezpečí smrti mohou být biřmovány i děti.

Od května minulého roku se na tuto svatost připravuje 35 biřmovanců. Vedoucích skupinek, kteří pomáhají otci Petrovi s přípravou, je 12. Oslovili jsme první čtveřici, aby nám zodpověděla několik otázek. Další část vedoucích představíme v příštích číslech.

MAREK ČERVENKA

Je mu 19 let. Studuje na VUT v Brně, obor stavebního inženýrství.

Kolikrát už jsi byl vedoucím skupinky biřmovanců?

Vedu skupinky poprvé.

Přihlásil ses sám?

Byl jsem osloven otcem Petrem, ale o vedení jsem uvažoval sám už po mém vlastním biřmování.

Takže jsi neměl problém tuto "službu" vzít bez váhání?

Ano, rozhodnul jsem se už dříve, takže po oslovení nebyl důvod váhat.

Jaká je tvoje úloha při vedení skupinky?

Všichni biřmovanci jsou rozděleni do menších skupinek po pěti až šesti lidech plus jejich vedoucí. Takřka každou přípravu se probírají témata, která otec Petr při-

V pozici vedoucího se cítím vážně dobře. Jak by řekl otec Petr: „Naše skupinka je bezproblémová a plná jasných kandidátů na kněžské povolání.“ To se potom vede jedna báseň. Navíc mám k sobě ještě další dva vedoucí Vojtu a Filipa, kteří se rádi ujmou slova, když mi náhodou dojde nit.

Stalo se během příprav něco, co tě překvapilo?

Překvapivá je nucená délka přípravy. Odkládání kvůli koruně je nepříjemné, ovšem přineslo taky pozitivu. Nemůžu jmenovat ani konkretizovat, ale pro některé z biřmovanců byly, co se týče víry, významné právě týdny přípravy, které by za normálních podmínek neproběhly. Tento fakt nás všechny opravdu potěšil.

Pomohla ti tato zkušenost s vedením v něčem zlepšit vnímání Boha/víry?

Určitě pomohla. Pravidel-

nost příprav člověka nenechá ve víře vychladnout. Navíc věkem člověk vnímá každé téma malinko jinak. V neposlední řadě jsem blíže poznal lidi ze skupinek i vedoucích.

Doporučil bys službu ostatním?

Ano. Možnost zapsat se má každý a stejně tak si každý z této zkušenosti něco odnese.

LEONA JORDÁNOVÁ

Je jí 21 let. Její zálibou je umění, především focení na starý analogový foťák, maluje, ilustruje a sem tam něco napíše. Baví ji cestovat, učit se jazyky, objevovat.

Kolikrát už jsi vedoucí skupinky biřmovanců?

Vedoucí dělám teď už podruhé. Poprvé to bylo u minulých biřmovanců.

Přihlásil ses sama?

Ano. Tehdy, napoprvé, šli k biřmování naši kamarádi o rok a o dva mladší. Bylo to vlastně rok po tom, co jsem já sama byla u biřmování. Myslím, že tehdy ten důvod, proč jsme s nejmenovanou kamarádkou do toho šly, nijak zvlášť zajímavý nebyl. Prostě jsme si řekly, že by to mohlo být fajn a zároveň tak se všema i trávit čas.☺

Napodruhé už jsem já sama byla ve stádiu, kdy pro mě víra znamenala něco víc, brala jsem ji jinak a chtěla jsem to tak nějak přenést i dál. Ukázat, že víra nemusí být 'jen' chození do kostela.

Takže jsi „službu“ vzala bez váhání?

Řekla bych, že ano, bez váhání. Jen ten první rok jsme dělali někteří vedoucí během maturitního ročníku, což bylo náročnější, takže jsem to asi trochu zvažovala. Biřmování vyšlo ve 'svaťáku', dva dny před ústníma.☺

Jaká je tvoje úloha při vedení skupinky?

Naše úloha vedoucích je rozebrat probrané téma, diskutovat. V menší skupince se líp vyměňují názory a taky je fajn, že mají biřmovanci možnost diskutovat

s námi, věkově blízkými a možná mít menší ostych. Otec Petr má nachystané většinou nějaké otázky na probrání nebo test. My jako vedoucí je hlavně musíme přimět diskutovat, což ne vždy jde lehce. Ale mám pro ně pochopení, byli jsme stejní.☺

Jak se v pozici vedoucí cítíš?

Upřímně, ze začátku to byl boj. Nejsem moc 'vedoucí' typ, ani veřejně mluvící.☺ Docela jsem s tím ten první rok bojovala, i proto, že dělat vedoucí jen o rok mladším děčkám je těžké. Hlavně v získání nějaké autority.☺ Ale postupně to odešlo, teď už mi to problém nedělá a baví mě to.

Stalo se během příprav něco, co tě překvapilo?

Tento rok máme super biřmovance. Byla jsem překvapená, a řekla bych, že my všichni, jak jsou 'vyzrálí'. Když si vzpomenu na naše přípravy, vypadalo to prostě jinak. Jsou chápaví a mají dobré názory. To mě asi nejvíc překvapilo.

Máš nějaké veselé příhody z příprav?

No, bylo jich celkem hodně. V paměti nějaké mám, ale nikomu by asi tak vtipně

nepřišly, anebo nejsou úplně k publikování.☺

Pomohla ti tato zkušenost s vedením v něčem zlepšit vnímání Boha/víry?

Ohledně víry mi přípravy pořád pomáhají najít odpovědi na otázky, které neumím sama zodpovědět. Občas dostávám i od druhých, třeba nevěřících, takové ty zálučné otázky na nás křesťany a vždycky si na přípravy vzpomenu, protože probíráme prostě všechno. I takové věci, co nám třeba přijdou jako samozřejmost, ale vlastně nevíme, proč to tak je. A jinak mi přípravy pomohly právě nebát se mluvit, říct svůj názor a předat ho dál.

Doporučila bys službu ostatním?

Pokud někdo váhá, určitě ano. Jenom je asi dobré si předem uvědomit, že to zabírá celkem dost času, když příprava trvá rok. Je fajn, když tomu člověk může věnovat co nejvíc. Ale určitě to za ten čas stojí. I pokud někdo, jako třeba já, má problém veřejně mluvit, může mu to pomoci prostě vyjít z komfortní zóny a postavit se tomu.

VOJTĚCH BŮŠEK

Je mu 22 let, studuje čtvrtý ročník Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Je „dosluhujícím“ druhým stárkem a momentálně pracuje v nemocnici v Hodoníně.

Kolikrát už jsi byl vedoucí skupinky biřmovanců?

Už dvakrát.

Přihlásil ses sám?

Těsně předtím, než jsem završil svou biřmovací přípravu, tak se mě otec Petr tázal, zda bych se příští přípravě nechtěl opět účastnit v roli vedoucího skupinky. Sám jsem o této službě uvažoval a chtěl jsem tuto protislужbu vykonat, jednak jako

poděkování otci Petrovi za jeho nadprůměrné výkony na přípravách, a také jako pomoc v naší farnosti.

Jaká je tvoje úloha při vedení skupinky?

Každá z mých „vůdcovských“ sezón skýtá mnohé odlišnosti. Při té první jsem byl vedoucí celou dobu sám. Snažil jsem se této role zhostit opravdu zodpovědně a na každou přípravu nachystal nějaký zajímavý citát ze života. Během otcovy přednášky jsem si pak připravoval své myšlenky, které bych jako zkušenější farník mohl poskytnout své skupince, jejichž členové byli se mnou věkově srovnatelní.

Na letošní přípravě už jsem ve skupince spolupracoval se dvěma velmi schopnými vedoucími, a tak jsem již tak důsledný nebyl, i když by se asi našlo několik hřejivých okamžiků.

Jak se v pozici vedoucího cítíš?

Dělá mi velkou radost využít čas na debatování o mnohdy složitých, avšak běžných záležitostech, sumarizovat různé postřehy biřmovanců a nechat se obohatit zkušenostmi našeho nestárnoucího pátera. Současně však musím otce

Petra lehce zklamat, jelikož mi tato služba stále ještě nečiní takovou potěchu, abych si podal přihlášku do semináře.

Stalo se během příprav něco, co tě překvapilo?

Určitě nikdo ze zúčastněných neřekne, že letos probíhaly přípravy stereotypním způsobem. I naše duchovní setkání byla ovlivněna celosvětovou pandemií, která nám vše zkomplikovala. Mimo jiné mě překvapilo, že přednášky vzaly trochu modernější podobu, když využíváme elektronických prezentací a nejednou jsme využili pomoci farní TV v učebně, jistě zakoupenou jen k výukovým účelům, na sledování poutavých videí a klipů. Avšak nejvíce mě překvapuje vytrvalost biřmovanců, kteří, jak se zdá, berou přípravy čím dál vážněji a očekávaná dekadence kvůli nejasně dlouhému protahování přípravy nenastává. Naopak jako by zájem o svátost sílil, a to je asi pro nás, co se zde snažíme organizačně podílet, nejhezčím poděkováním.

Zažil jsi nějakou veselou historku, kterou je možné publikovat?

Napadá mě krásná přího-

da, když nám otec vyprávěl o své mamince a místních výrostcích na farním hřišti, ale na těchto místech by se obsah vyjímal velmi nevhodně.☺

Pomohla ti tato zkušenost v něčem zlepšit vnímání Boha/víry?

To je bez debat. Netajím se tím, že velkým důvodem dělat vedoucího bylo i opětovné vyposlechnutí moudrých myšlenek a velmi poučných příběhů během přípravy. S odstupem času vnímá člověk jinak a dle svých zkušeností i lépe než jako poprvé, kdy měl často hlavu plnou, sice jistě důležitých, ale úplně jiných věcí. Asi bych to ani neměl říkat, ale jako vedoucí jsem si přípravy užil víc, a tak tuto zkušenost doporučuji i těm, které třeba samotná příprava nebavila, až nudila. Je to totiž velmi snadno dosažitelná možnost, jak se duchovně obohatit a donutit se najít čas na zklidnění a rozjímání o Bohu i mnoha jiných věcech. Je jasné, že bez pevných vztahů člověk zabředne do psychické nepohody a tato možnost setkávání je ideálním prostorem pro budování takového vztahu jak k Bohu, tak ve vztahu partnerském, jelikož je zde spousta témat

záměrně zaměřena na problematiku partnerství. Pro mě je tak velmi příjemné, že po té spoustě přednášek, debat a vlastních zamyšlení nad těmito záležitostmi si svého vztahu s dotyčnou více vážím. Společně tak pracujeme na vzájemné pokoře a důvěře a za sebe i můžu říct, že ji mám i čím dál víc rád.

JANA STRAKOVÁ

Je jí 21 let. Studuje na pedagogické fakultě MU a současně pracuje jako asistentka pedagoga na ZŠ v Brně.

Kolikrát už jsi byla vedoucí skupinky biřmovanců?

Dvakrát.

Přihlásila ses sama?

Mám za to, že mě poprvé oslovil otec Petr. Na druhou přípravu jsem se šla zapsat už sama od sebe.

A vzala jsi tuto "službu" bez váhání?

Bez váhání se říct nedá. Dost jsem bojovala s otázkou, jestli biřmovancům budu moci něco předat, nějak je inspirovat. Když jsem poprvé dělala vedoucí, u biřmování byli moji jen o rok mladší kamarádi.

Nebyla jsem si jistá, jestli vedení skupinek nějak seriózně zvládnou.

Jaká je tvoje úloha při vedení skupinky?

Otec nám vždy připraví dotazník na téma, které se zrovna probírá na přednášce. Tím nám dost pomáhá. Naším úkolem tedy je probrat s ostatními členy skupinky dané otázky a společně se zamyslet nad tématem.

Jak se v pozici vedoucí cítíš?

Těžko říct.☺ Nemám moc ráda vedoucí funkce všeobecně. Naštěstí jsem vždy narazila na fajn skupinku, kde se dá říct, že jsme ji vedli všichni společně.

Stalo se během příprav něco, co tě překvapilo?

Ano, častokrát mě překvapilo, jak jsou někteří vnímaví, jak nad určitými věcmi přemýšlí a jak hluboký vztah mají s Bohem. Bylo to velmi inspirující.

Zažila jsi nějakou veselou historku, kterou je možné publikovat?

Zažila jsem jich spoustu, ale publikovat je nemůžu. Řekli jsme si totiž ve skupince, že co se v ní odehraje, tam i zůstane.

Jana Straková v modrém uprostřed

Pomohla ti tato zkušenost v něčem zlepšit vnímání Boha/víry?

Určitě pomohla. I když jsem otcovy přednášky absolvovala vícekrát, pokaždé jsem si našla něco jiného k zamyšlení. Člověk se přece stále vyvíjí, takže je normální, že jej pokaždé osloví něco jiného. Nehledě na zkušenosti ostatních, to je mnohdy také velmi inspirující.

Doporučila bys službu ostatním?

To záleží na člověku. Ale asi ano, doporučila. Chápu, že si většina řekne, jestli jsou zrovna oni ti praví. To jsem si říkala taky. Ale tady nejde o to, jací jste,

jestli jste vhodnou ukázkou života s Bohem. Spíše jste tam od toho, abyste pomáhali tvořit kolektiv a příjemnou atmosféru. Abyste je povzbudili, předali své zkušenosti a ukázali kouzlo společenství.

Děkujeme našim prvním čtyřem osloveným za krásné a upřímné odpovědi. Přejeme jim hodně zážitků při dalších přípravách.

připravila
A. Červenková

Vánoční poselství papeže Františka

Vánoce jsi ty, když se rozhoduješ znovu se narodit každý den a nechat Boha vejít do tvé duše.

Vánoční stromeček jsi ty, když vydržíš pevný ve větru a v obtížích života.

Vánoční ozdoba jsi ty, když se tvé ctnosti stanou barvami, které zkrášlují tvůj život.

Vánočním zvonem jsi ty, když svoláváš a spojuješ lidi kolem sebe.

Jsi také světlem Vánoc, když svým životem, svou dobrotou, trpělivostí, radostí a štědrostí ozařuješ cesty ostatních.

Vánočním andělem jsi ty, když zvěstuješ celému světu poselství míru, spravedlnosti a lásky.

Vánoční hvězdou jsi ty, když někoho přivedeš k setkání s Pánem.

Jsi také mudrcem z východu, když nezištně dáváš to nejlepší, co máš.

Vánočním přáním jsi ty, když odpouštíš a přinášíš usmíření, i když přítom trpíš.

Štědrovečerní večeři jsi ty, když nasytíš chlebem a nadějí chudáka, který žije ve tvém okolí.

Ty jsi vánoční nocí, když pokorně přijímáš ticho Spasitele světa bez hluku a velkolepých oslav. Ty jsi úsměvem důvěry a něhy, vnitřním pokojem nikdy nekončících Vánoc, které v tobě nastolují Boží království.

**Boží syn sestoupil mezi nás,
abychom skrze něho
měli přístup k Bohu otci.**

**On, pramen veškerého požehnání,
kěz vás chrání po celý rok 2021.**

**Ať střeží pevnost vaší víry,
trpělivost naděje a velkodušnost lásky,
ať vašim dnům dá svůj mír
a vede vás po cestě spásy.**

připravila M. Červenková

Letošní roráty v rouškách

Zapomněli jsme?

Byl krásný zimní den. Takový, jaký mám ráda. Příjemný vánek hladil moji tvář a já jsem klidně sledovala tvář své milované dcery, která ležela v kočárku. Vychutnávala jsem si tuto jedinečnou procházku. Sledovala jsem lidi okolo, poslouchala zvuky, které patří k městu i přírodě.

Občas jsem pozdravila známého člověka úsměvem či kývnutím ruky, a tak mi pomalíčku plynul čas. Zdálo se mi, že s tímto malým Božím darem, který mi ležel v kočárku, je život hned krásnější a lidé jsou při pohledu na mě zdvořilejší a jemnější.

Jak jsem tak klidně kráčela ulicemi města, zastavila se u mě starší paní. Už dlouhé roky jsme se znaly a já jsem ji vždy považovala za elegantní ženu, která ani ve svém starším věku neztratila svoje kouzlo. Zastavila se u mě a její tvář se rozzářila při pohledu na moji dcerku. Nahnula se nad kočárek a řekla nezapomenutelnou větu, která byla asi v tomto znění: „Ach, jaké jste vy, děti, krásné, milé a úžasné. Jen jednu chybu máte – když vyrostete, zapomenete na lásku, kterou vám všichni dávali.“

Tato slova se hluboce vryla do mé mysli a stále o nich přemýšlím. Jak velkou pravdu měla tato moudrá žena, jejíž tvář byla poseta vráskami času. Je to pravda, či lež? Zapomněli jsme i my, co pro nás udělali naši rodiče anebo ti, u nichž jsme vyrůstali? Jak často se postupně vzdalujeme od těch, kteří nás pevně drželi v náručí a pod ochranou svých křídel.

Milý příteli, jak se chováš ke své matce, ke svému otci?

Mluvíš víc o nich nebo s nimi?

Dáváš jim najevo, že je máš rád a že jsi jim vděčný? Protože také oni pomáhali vybudovat tvůj blahobyt?

Nebo se z vás stali cizí lidé, snad dokonce nepřátelé?

Jednáš s nimi jako s lidmi, kteří už druhým nestačí, nerozumějí, kteří jsou už „odepsaní“?

Chováš se k nim uctivě nebo pro ně nemáš vlídného slova?

I KDYŽ NAŠI RODIČE MAJÍ SVÉ NEDOSTATKY, JSOU TO NAŠI RODIČE A MY JSME JIM ZAVÁZÁNÍ VDĚČNOSTÍ A LÁSKOU.

Sokrates

*z knihy Splněný sen
připravila Mirka Červenková*

Letošní Zlatá sobota v Žarošicích

Řeholní život v České republice

ŘÁD CISTERCIÁKŮ PŘÍSNÉ OBSERVANCE (TRAPISTÉ)

MILÍ PŘÁTELE,

v tomto díle si představíme ještě jeden řeholní řád, který vychází z benediktinské tradice – **řád trapistů**. Trapisté opět patří mezi řeholní společenství, která jsme si v úvodním přehledu (Cesta 1/2020) zařadili mezi tzv. kontemplativní řády. Jak jistě víte, u řeholníků je jejich příslušnost k řádu uváděna u jejich jména, trapistu poznáte podle zkratky „O.C.S.O.“ za jménem.

KONTEMPLATIVNÍ ŘÁDY

Kontemplativní neboli rozjímavé řády se věnují primárně **modlitbě a rozjímání**, na rozdíl od řádů činných, které se věnují apoštolátu ve světě. Svoji obživu si zajišťují klášterní produkcí. Členové těchto řádů žijí v přísné **klauzуре**, tzn. v odloučení od venkovního světa.

Vznik a rozvoj

Řád cisterciáků přísné observance (Ordo Cisterciensis Strictioris Observantiae, O.C.S.O., jinak také **trapisté**), vznikl v 17. století ve francouzském klášteře La Trappe. Na počátku později samostatného řádu stojí zdejší opat Armand Jean Le Bouthillier de Rance (1626-1700), který se vrátil k původní přísné řeholi cisterciáků. Kromě toho vypracoval nová pravidla, která se blížila kartuziánským zvyklostem a zavazovala mnichy ke zbožným skutkům, kajicnosti, manuální práci a stálému mlčení. Záměrem zakladatele byl přísně kontemplativní život mimo jakoukoli duchovní správu. Zvyklosti kláštera La Trappe roku 1678 potvrdil papež Inocenc XI. K šíření tohoto způsobu řeholního života však nedocházelo. Za hrůzovlády v průběhu francouzské revoluce v roce 1791 byli zdejší

mniši dokonce vyhnáni. Někteří z nich se veřejně přihlásili k víře ve věznici v Rochefortu a stali se z nich mučedníci, které Jan Pavel II. v roce 1995 prohlásil za blahoslavené.

Rozvoj trapistů nastává až v období po francouzské revoluci. Papež Řehoř XVI. jim ustanovil vlastního generálního vikáře. Během 19. století přišli trapisté do Spojených států (nejznámějším se stalo opatství Gethsemani v Kentucky), v Římě pak získali starobylý klášter Tre Fontane.

Osamostatnění dosáhli trapisté díky papeži Lvovi XIII. v roce 1893. Rozmach řádu nastal během 20. století: v roce 1990 měl řád přes 2 500 řeholníků, z toho asi polovina byli kněží. Z poslední doby je třeba zmínit osud a mučednickou smrt sedmi trapistických mnichů z Tibhirine v podhůří severoafrického Atlasu v roce 1996.

Organizační struktura

Řádová konstituce se odvozuje od Charty Caritatis cisterciáckého řádu. Trapisté skoro úplně přejímají cisterciácký způsob organizace. V čele řádu stojí generální opat se sídlem v Římě. Nejvyšším orgánem řádu je generální kapitula, která se koná každý třetí rok v Citeaux. Jednotlivé kláštery jsou

samostatné; rozlišuje se, který klášter je mateřský a který dceřinný. V čele kláštera stojí opat. V denním řádu se zachovává rovnováha mezi chórovou i osobní modlitbou a fyzickou prací. Pro trapisty je typická prostá, bezmasá strava a absence vlastních cel. Sdílejí spánek ve společném dormitáři, jídlo ve společném refektáři a studium ve společné čitárně. Trapisté se nepodílejí na duchovní správě v diecézi. Na druhou stranu jsou pohostinní: součástí každého kláštera je dům pro hosty.

Charakteristika

Řád je kontemplativní, zvláštní důraz se v něm klade na modlitbu, **lectio divina** (rozjímavá četba Pisma) a manuální práci. Pro trapisty je též charakteristická mlčenlivost a zdrženlivost. Dorozumívají se posunky, kromě práce, vyučování nebo rozhovoru s představeným. Zachovávají Řeholi svatého Benedikta, která staví na rovnováze mezi modlitbou a manuální prací. Přísná klauzura a vnější izolovanost – kláštery jsou umístovány na osamělých místech – slouží tichu uvnitř kláštera, prohloubení kontempace a intenzivnímu životu ve společenství. Trapisté nepůsobí v pastoraci a jejich kostel je tak uzavřen pro laiky i další, s řeholním životem nesouvisející aktivity. Jsou naopak otevření těm, kdo přicházejí jako hosté. Řád trapistů patří k nejpřísnějším v církvi, rozdíl oproti obdobně striktním řádům spočívá v tom, že se všechno odehrává uprostřed komunity.

Činnost

Trapistům se v českých zemích podařilo zakořenit až po pádu komunismu. V devadesátých letech vstoupilo velké množství Čechů do kláštera v Sept-Fons, což vedlo k myšlence založit v České republice nový klášter. Se souhlasem biskupa Radkovského byla vybrána plzeňská diecéze. V roce

1999 se začala opravovat a dostavovat ruina statku v Novém Dvoře u Dobré Vody u Toužimi. Podle projektu Johna Pawsona tu byl dobudován moderní trapistický klášter s velkým kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Mniši se sem nastěhovali už během stavby a sami při ní pomáhali. V září 2011 byl klášter povýšen na opatství. Celé dílo bylo financováno z prostředků opatství Sept-Fons i ostatních klášterů po celém světě. Mniši z Nového Dvora se snaží postupně formovat svou hospodářskou základnu. Působí ale především svou spiritualitou k hlubšímu prožívání víry. Ukazují, že i v prostředí, jemuž vládne konzum a pohodlnost, lze pracovat a modlit se za druhé i za spásu celého světa.

Řeholní oděv

Trapistický hábit vypadá stejně jako cisterciácký: bílá barva, černý škapulíř, řemen a bílý plášť s kapucí. Bratři laici nosí obdobný oděv, ale hnědé barvy.

Přijímání nových členů a formace

Příprava na trvalý život v trapistickém klášteře zahrnuje dva roky noviciátu a poté

složení jednoduchých slibů na tři roky. Až poté můžou zájemci složit slavné sliby, jež zahrnují v intencích svatého Benedikta stabilitu a stálé obrácení mravů (**conversio morum**).

Kláštéry u nás

Kláster Matky Boží v Novém Dvoře u Toužimi

zpracováno na základě knihy Řeholní život v českých zemích

Petr Martínek

OKÉNKO DO FARNÍ KNIHOVNY

B. Ferrero: Vánoční příběhy pro počtu duše

Nakl. Portál 2003, 139 stran

Zábavné a poučné příběhy jsou zářivě a nádherně časovým úsekem od adventu do Tří králů, a tak souvisí s vánoční tematikou.

ÚRYVEK Z KNIHY:

Doma se babička posadila do svého oblíbeného křesla. Říkala mu „myslirna“. Chvilí nad něčím dumala a pak rozhodně vstala a zamířila do komory. Za chvíli vyšla s nádherným balíčkem ve zlatém papíře, převázaným červenou stuhou.

Helenka by se ráda podívala dovnitř, ale babička jí vysvětlila, že nemůže, protože to je tajemství. Druhého dne ráno vyšly ven s balíčkem. První, koho potkaly, byl policista, pan Pavouk. Nepříjemný člověk s knírem jako řídítka. S nikým se nebavil a žil sám. Babička mu balíček podala.

„Co s tím mám dělat?“ ptal se udiveně pan Pavouk.

„To je pro vás,“ špitla Helenka.

Policista se na ni užasle podíval. „Co v něm je?“ vyzvídal.

„Přátelství a štěstí,“ prohlásila babička a stiskla mu ruku.

„Babi, viděla jsi, jakou měl radost?“ zeptala se Helenka. „Uděláme ještě nějaké balíčky?“

Babička zavrtěla hlavou: „Kdepak, Helenko, jeden stačí.“

„Tak i já mám nakonec nějaké přátele,“ pomyslel si pan Pavouk. Hned se mu šlo do práce veseleji a cítil, že ho cosi hřeje u srdce. Cestou potkal pana Starého, který zametal ulice. Byl to nesmělý člověk a děti se mu často posmívaly. Když uviděl blížící se uniformu, přikrčil se za vozík s odpadky. Ale pan Pavouk k němu natáhl ruku s balíčkem: „To je pro vás.“

„Děkuju,“ zamumlal nevěřičně a šťastně pan Starý. A tak se spolu spřátelili.

Ale ani pan Starý balíček neotevřel. „Udělám jím radost Dášence,“ říkal si. Dášenska byla drobná holčička s blondatými copánky. Jediná ze všech dětí vždycky pozdravila. Právě měla chřipku. Když pan Starý předal dárek její mamince, pozvala ho na kávu. Jakmile Dášenska uviděla tak krásný balíček, hned se jí udělalo lépe.

Pohládila zlatý obal a červenou mašli a pomyslela si: „V něm bude určitě moc krásný dárek. Pošlu ho Helence na usmířenou...“

M. Svatošová: Máme se proč radovat

Karmelitánské nakl., 92 stran

Autorka ve svých úvahách nad Pismen svatým probouzí ve čtenáři vědomí, že k životu z víry zcela přirozeně patří radost. Radost sdílená, prožívaná ve vztahu, a především radost z prožívané zkušenosti milovaného Božího dítěte.

připravila M. Červenková

Život po porodu?

V bříšku těhotné ženy byla dvě miminka. První se druhého zeptalo:

Věříš v život po porodu?

- Určitě. Něco po porodu musí být.

Možná jsme tu hlavně proto, abychom se připravili na to, co bude pak.

- Blbost, žádný život po porodu není.

Jak by vůbec mohl vypadat?

- To přesně nevím, ale určitě tam bude více světla než tady.

Třeba budeme běhat po svých a jíst pusou.

- No to je přece nesmysl!

Běhat se nedá. A jíst pusou, to je úplně směšné! Živí nás přece pupeční šňůra.

Něco ti řeknu. Život po porodu je vyloučený - pupeční šňůra je už teď moc krátká.

- Ba ne, určitě něco bude.

Jen asi bude všechno trochu jinak, než jsme tady zvyklí.

- Ale nikdo se přece odtamtud po porodu nevrátil.

Porodem prostě život končí.

A vůbec, život není než vleklá stísněnost v temnotě.

- No já přesně nevím, jak to tam bude po porodu vypadat, ale každopádně uvidíme mámu a ta se o nás postará.

- Mámu? Ty věříš na mámu?

A kde má podle tebe být?

- No přece všude kolem nás!

V ní a díky ní žijeme. Bez ní bychom vůbec nebyli.

- Tomu nevěřím!

Žádnou mámu jsme nikdy neviděli, takže je jasné, že žádná není.

- Ale někdy když jsme zticha, můžeme zaslechnout, jak zpívá nebo cítit, jak hladí náš svět.

- Víš, já si fakt myslím, že opravdový život nás čeká až potom...

Nebeská návštěva ☺

Světla pomalu přibývá...

Foto L. Herka

Cestička

Vánoční blázen aneb Na stopě za hvězdou

V jedné zemi na Východě žil před dvěma tisíci lety mladý blázen. Jako každý blázen snil i on o tom, že se jednou stane moudrým. Miloval hvězdy, nikdy jej neunavilo pozorovat je a při tom žasnout nad nekonečností nebe. A tak se stalo, že jedné noci neobjevili novou hvězdu jen králové Kašpar, Melichar a Baltazar, ale i tento blázen.

„Ta nová hvězda je jasnější než ostatní,“ myslel si. „To bude královská hvězda – narodil se nový vladař! Chci mu nabídnout své služby. Vždyť jestliže je to král, bude určitě potřebovat také nějakého blázna. Vydám se na cestu a budu jej hledat. Hvězda mě povede.“

Dlouho přemýšlel, co by novému králi mohl přinést darem. Avšak kromě své bláznovské kapuce, zvonkohry a jedné květiny neměl nic, co by mu mohl darovat. A tak se z domova vydal na cestu, bláznovskou kapuci na hlavě, zvonkohru v jedné a květinu ve druhé ruce.

První noc jej hvězda přivedla do chudé chaloupky. Tam našel dítě, které bylo chromé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. „Ach“, pomyslel si blázen, „dám tomu dítěti svoji bláznovskou kapuci. Potřebuje ji více než nějaký král“. Dítě si bláznovskou kapuci nasadilo na hlavu a šťastně se rozesmálo a bylo plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Druhou noc jej hvězda zavedla do krásného paláce. Tam našel dítě, které bylo slepé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. „Ach“, pomyslel si blázen, „dám tomu dítěti svoji zvonkohru. Potřebuje ji více, než

nějaký král.“ Dítě zvonkohru nadšeně rozeznělo a šťastně se rozesmálo. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

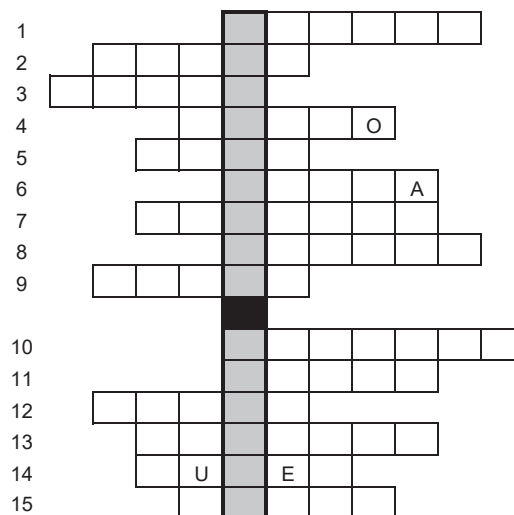
Třetí noc jej hvězda zavedla do zámku. Tam našel dítě, které bylo hluché. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi. „Ach“, pomyslel si blázen, „dám tomu dítěti svoji květinu. Potřebuje ji více, než nějaký král.“ Dítě si květinu s úžasem prohlíželo a plné radosti se šťastně rozesmálo. A to i tentokrát to bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

„Teď už mi nezástalo nic, co bych mohl králi darovat. Bude asi lepší, když se vrátím,“ pomyslel si blázen. Avšak když vzlédl k obloze, hvězda stála na jednom místě a smála se na něj jasněji než kdykoli předtím. A vtom uviděl cestu k nějaké stáji uprostřed polí.

Před stájí potkal tři krále a zástup pastýřů. I oni hledali nového krále. Ten ležel v jeslích – malé, bezbranné, chudé dítě. Maria, která zrovna chtěla na slámu prostřít čisté plínky, se bezradně rozhlížela a hledala pomoc. Nevěděla, kam by dítě položila. Josef právě krmil osla a všichni ostatní měli plné ruce darů. Tři králové přinášeli zlato, kadidlo a myrhu, pastýři pak vlnu, mléko a chléb. Jen blázen zde stál s prázdnými rukama. Maria, plná důvěry, položila tedy dítě do jeho náruče. Tak našel Krále, kterému chtěl v budoucnu sloužit. A také věděl, že svoji bláznovskou kapuci, zvonkohru i květinu rozdál dětem, aby měl místo pro Dítě, které mu nyní se svým úsměvem darovalo moudrost, po níž toužil.

převzato z vira.cz

Vylušti vánoční křížovku a vyjde ti jeden ze symbolů Vánoc

1. Město, kde se narodil Pán Ježíš
2. Jméno Ježíšova pěstouna
3. Země, kde se ukryvala Svatá rodina
4. Jeden z darů tří mudrců
5. Místo, kde se Pán Ježíš narodil
6. Další z darů tří mudrců
7. Kdo se první přišel poklonit Ježíškovi
8. Tradiční písně s vánoční tematikou
9. Evangelista, který píše o narození Ježíše
10. Zlý král usilující o život Ježíška
11. Světová strana, odkud přišli mudrci
12. Kdo zvěstoval P. Marii narození Ježíše?
13. Město, kde Ježíš vyrůstal
14. Název římské provincie - rodiště Ježíše
15. Jméno krále, z jehož rodu byl Josef

Na Štěpána letos bez koledníků...

Každoročně se mnoho z nás ve vánočním čase setkává právě na koncertech Štěpánských koledníků. Skupina je tvořena hudebníky a zpěváky z Dolních Bojanovic, Prušánek, Mutěnic a Velkých Bilovic. Poprvé vystoupili koledníci na celovečerním koncertu v Dolních Bojanovicích v roce 2014. Lídrem je od samého počátku Martin Novák, který je uznávaným pedagogem a hudebním skladatelem. Ve skladatelské tvorbě se skvěle doplňuje s textařem a zpěvákem Stanislavem Bílkem.

Od doby prvního vystoupení už si zimu bez Štěpánských koledníků ani neumíme představit. Těžko je přesvědčme v létě, aby si s námi zakoledovali, když teď nám to doba neumožní... Jak budou koledníci trávit letošní svátky? A co zajímavého si pro nás připravili? Na otázky odpovídá Staňa Bílek.

Nedávno jste oznámili, že vánoční koncertování Štěpánských koledníků letos nebude, což je vzhledem ke covidovému stavu

logické. Nebudete se během svátků nudit? Kdepak! Konečně si nás užijí naše rodiny a my si užijeme jich. Bude to po le-

tech zase doba, kdy prožijeme vánoční svátky doma. V minulých letech jsme mimo hlavní svátky denně hráli, protože období, kdy

se naše muzika dá lidem předávat, je příliš krátká.

Na první adventní neděli jste spustili zcela nový videoklip Pastýři, který měl už po několika hodinách od zveřejnění na Youtube kanálu více než tisíc zhlédnutí. Můžete nám prozradit, jak klip vznikal?

Máš pravdu. Po dvaceti dvou hodinách od spuštění to bylo přes 1.500 zhlédnutí. Řečeno slovy Karla Gotta: To jsme fakt nečekali. ☺ Zájem nás ale těšil jen do chvíle, než se ukázalo, že tisíc zhlédnutí měl na svědomí malý Vašek Osička (pozn. syn Jany Osičkové, která je součástí skupiny), 499 členové Štěpánských koledníků a to zbylé jedno zhlédnutí nejspíše ty. ☺

Malý divák je nejpřírodnější divák ☺

Né, vážně, zájem lidí nám udělal radost, protože příprava a samotná realizace dala spoustu práce. Od shánění peněz až po šťastnou volbu kameramana Tondy Damborského, který pracoval i na našich třech předchozích klípech. Nečekaným způsobem do natáčení zasáhl i Pán Bůh. Jednak krásným počasím a pak tím, když na Ježíška ve chvíli, kdy se mu pastýři

klanějí, zazáří sluneční prasek. Jako by nám chtěl Bůh znovu říct: „To je můj milovaný Syn...“ Uvědomil jsem si to až při zhlédnutí hotového klipu a byl to pro mě až dojemný okamžik.

A kdo vás finančně podpořil?

Finančně realizaci podpořila Obec Prušánky, za což jim upřímně děkujeme.

A jinak je celý klip – scénář, text a hudba dílem tebe a Martina?

Písničku jsme udělali společně s Martinem, ale scénář byl dílem všech členů Koledníků, kteří se chtěli podílet. Svou radou nám moc pomohl i Petr Drábek, který má bohaté zkušenosti z Městského divadla v Brně. Každý se snažil přispět nějakým nápadem. No a nakonec celkovým výsledkem zamíchal i covid.

Jak to vypadá, covid letos míchá všim. Co se stalo?

Těsně před natáčením jsme přišli o některé protagonisty. Museli jsme scénář upravovat a v poslední chvíli jsme postupně přišli i o celou Svatou rodinu a tanečníky. Ale napnuly se síly, tanečníky vystřídali muzikanti. Našel se i nový Ježíšek, a aby nebyl siro-

teček, tak i Maria a Josef, který měl dokonce svoje vousy. Co vousy – vousiska. Takže ho nebylo třeba ani maskovat...

Kde jste klip točili?

Točili jsme na Pálavě. Byla zrovna povedená zářijová sobota. Krásného slunečného počasí využívali i turisti, pro které jsme byli zpestřením. Klip je netradiční v tom, že v něm není sníh, svíčky a vše, co jsme si zvykli vybavovat, když se řeknou Vánoce. Ale má své kouzlo. Koneckonců Svatá rodina, podobně jako naši pastýři, putovala do Betléma také v teple. Průměrná teplota v Palestině se totiž v zimních měsících pohybuje kolem 19 stupňů. Ve výsledku nás potěšilo, že kluci v hlavních rolích, i když jsou neherci, působí přirozeně. Naprosto neplánovaně se do klipu dostala mezi muzikanty, kteří taktéž putují k Betlému, i naše Anežka (pozn. red. Anežka Herková).

Bez Anežky by to nešlo. ☺

Podává naprosto profesionální výkon. Jednak je z rodiny Herců - teda Herků - a pak se taky zná s Eliškou ze mlejna. Takže od ní všechno pochytila... ☺ Během natáčení nám z ničeho nic

přišlo, že by bylo fajn, kdyby Anežka v klipu taky byla. No a dobrá atmosféra je v klipu prostě cítit.

Klip opravdu působí velmi příjemně a optimisticky. Celkově děláte moc hezké věci. Můžeš nařknout, co dalšího pro nás - vaše příznivce - v dohledné době chystáte?

Tak například tuto vánoční dobu jsme se rozhodli, že vám uděláme radost tím, že přesuneme všechny letošní vánoční koncerty na Vánoce 2021. No není to krásné, že se můžete těšit déle? ☺

Raději bych se těšila kratší dobu. ☺

Loňský rok byl na nové písničky plodný. Řekl bych tak plodný, až to vypadalo, že už nemůže nic nového vzniknout. Ale přece jenom se nějaká ta vlaštovka objevila. V šuplíku mám jeden text pro 4BAB. Čeká už jen na to, až Martina kromě jeho ženy Jarušky políbí i múza...

Zrodila se taky nová koleda Bratře Juro, na které jsem poté, co ji Martin oblékl do netradičního kabátu, úplně ujížděl. Hrála mi v autě do zblbnutí. Bude to taková vypalovačka v balkánském stylu. Na úvod použil Martin hlavní téma

postavené na chromaticce. Do té doby jsem ani nevěděla, že něco takového je... Jde o "povídání" harmoniky s klarinetem. Ondra Dvořák, až zjistí, jak si na tom bude sukovat prsty, až to bude hrát, tož ho beztak poleje horko... ☺ No, a když se za daří, uvidíte v dalším klipu i tanec Petra Drábka a jeho kamarádů.

Tak to se těšíme. Co byste sobě i ostatním přál do nového roku?

Jak jsi říkala, letos nekoncertujeme, tak možná že naším klipem alespoň trošku přispějeme k tomu, že se lidé, kteří jej zhlédnou, budou cítit o něco lépe. A kdyby si chtěli odnést trvalou vzpomínku na naše muzicirování, budou mít možnost si zakoupit CD přes naše oficiální stránky www.stepanstikolednici.cz

nebo si nás jen tak poslechnout přes hlavní streamkanály typu Spotify, iTunes nebo Youtube.

Nám všem přejeme, ať neztrácíme optimismus. Taky pevné zdraví a spoustu sil a požehnání do dalších dnů. Začíná jedno z nejkrásnějších období v roce, tak ať ho prožijeme naplno a podaří se nám splnit si všechna předsevzetí, která jsme si stanovili.

Děkujeme Štěpánským koledníkům za jejich skvělou práci a zdařilé výkony. Přejeme všem pevné zdraví a těšíme se na shledání s nimi při dalších příležitostech. No, a protože nemusíme mít všechno hned, tak si na jejich vystoupení pěkně rok počkáme. ☺

připravila A. Červenková

Malá Kristýnka hledí z okna do listopadového deště: „Mamí, já se tak těším na Vánoce! Doufám, že nám do toho nepřijde Poslední soud!“

Je před Vánocemi. Babička vzala tříletou vnučku na klín a nasadila si brýle, aby jí něco přečetla. Potom prohodí: „A co by sis přála k Vánocům?“ „Brýle. Takové, jak máš ty, abych si něco mohla přečíst sama.“

Baví se chlapi v hospodě, co kdo dostal na Vánoce. Lojza povídá: „Já jsem dostal PSP.“ „Co to je? Nějaká novinka?“ zajímají se ostatní. „Ne, to jsou ponožky, slipy a pyžamo.“

Zimní můra každé matky: Punčošky, kamaše, svetr, oteplovačky. Bunda, boty. Šála, čepice, rukavice. Konečně, tak už půjdem! Mami, já chci čůrat.

„Haló! Dovolala jsem se do rádia?“, „Ano, přejete si?“

„A to mě uslyší všichni?“ „Ano paní, všichni!“ „I v obchodě?“ „Ano, také!“ „Jano, nekupuj vejce, Eva mi přinesla, opakuju, nekupuj vejce!“

Manželka na muže: „Co to včera v noci spadlo?!“ „Oblečení...“ „Proč tak nahlas?“ „Nestihl jsem z něj vylézt...!“

„Šéfe, promiňte, ale dnes nepřijdu do práce, mám namrzlé auto.“ „A co přijet autobusem?“ „Jo, tak ten nemám.“

Můžeme odinstalovat rok 2020 a nainstalovat ho znovu? Tahle verze je zavirovaná. ☹

Ona: „Udělala jsem ti palačinky jako omluvu za to nabourané auto.“ „Cože jsi udělala?“ „Palačinky, jsi snad hluchý?“

Mluví se o stvoření Adama a Evy. Když se pan farář zeptá, proč Bůh napřed stvořil Adama a potom Evu, odpoví

malý Venda: „To je jasné, aby mu do toho nemluvila!“

Vždycky, když si kupuju láhev rumu, беру i mouku. Aby si lidé mysleli, že budu péct.

Kněž o půlnoční mši káže lidem v kostele: „Nekradte, nepodvádějte, chovejte se slušně jeden k druhému, nenadávejte si, konejte dobré skutky... Všechno se má jednou zkusit!“

„Tati, mě už to sáňkování nebaví.“ „Ale synu, jsi přece na čerstvém vzduchu, nenaříkej a vytáhni mě zase nahoru!“

Jirka se udiveně vyptává Honzy: „Proč chceš od Ježíška dvě soupravy elektrických vláček?“ „Chci si taky hrát, když je táta doma.“

Ptá se v práci Karel Pepy: „Co jsi dostal letos k Vánocům?“ „Vidíš na parkovišti to červené Porsche? Tak takové barvy jsem dostal tepláky.“